

Slovenského krasu, tektonickú superpozíciu silického príkrovu, ktorý buduje priľahlé južné svahy planiny Horný vrch.

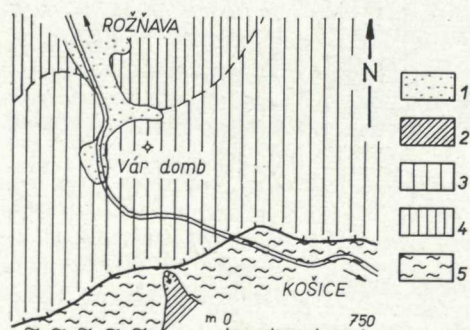
Kaňon Zádielskej doliny sa zarezáva do wettersteinských vápencov (stredný, čiastočne vrchný trias) silického príkrovu.

3. Soroška — wettersteinské rífové vápence silického príkrovu

(J. Mello)

Wettersteinské vápence (ladín — cordevol) na Soroške (Vár domb, obr. 6) sú súčasťou výrazného pruhu biohermných vápencov Horného vrchu a severnej časti Silickej planiny. Vyznačujú sa zastúpením nezvyčajne bohatého spoločenstva rífových organizmov (J. Mello 1975a): *Sphinctozoi* (určil E. Jablonský) *Colospongia catenulata* Ott, *Dictyocoelia manon* (Münst.), *Follicatena cautica* Ott, *Vesicocaulis carinthiacus* Ott, *Vesicocaulis* cf. *alpinus*, problematik: *Tubiphytes obscurus* Maslov, *Ladinella porata* Ott, *Bacinella ordinata* Pantic, *Baccanella floriformis* Pantic, korálov, stromatopór, faretrónnych húb, bryozoi, codiaceí, brachiopód a lamelibranchiát. Za priaznivých okolností možno prítomnosť týchto organizmov v hojnom počte zistiť už na navetralom povrchu.

Od rífových vápencov Horného vrchu sa vzhľadom takmer neodlišujú lagúnarne wettersteinské vápence planiny Dolný vrch, ktorá sa rozprestiera na

Obr. 6. Geologická mapa okolia Sorošky (J. Mello 1975); 1 — eluviálne sedimenty, 2 — travertíny (1 — 2 kvartér), 3 — wettersteinské rífové vápence (ladín — kordevol), 4 — steinalmské riasové vápence (pelson — ilýr), 5 — kampilské súvrstvia (3 — 5 silický príkrov).

Fig. 6. Geological Map of the Soroška Area (J. Mello, 1975). 1 — eluvial sediments, 2 — travertines (1 — 2 — Quaternary), 3 — Wetterstein reef limestones (Ladinian — Kordevolian), 4 — the Steinmal algal limestones (Pelsonian — Illyrian), 5 — the Campill Beds (3 — 5 — the Silica Nappe).

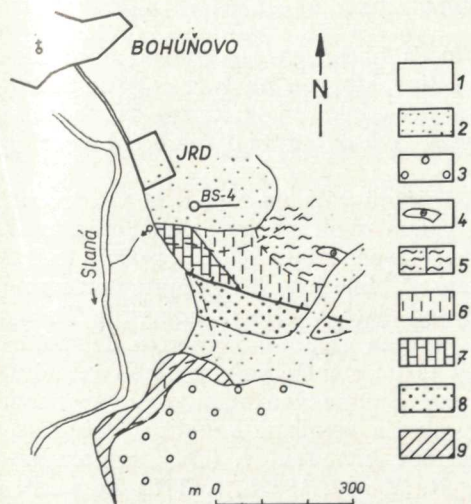
protiľahlej strane údolia Turne. Pri pozornom štúdiu navetraného povrchu, ale najmä mikroskopickým štúdiom možno zistiť úplne iný mikrofaciálny obraz ako pri biohermných vápencoch. Prevládajú riasové stromatolity s pórami zmršťovania (loferity), nie sú zastúpené organogénne vápence a v organodetritických vápencoch úplne prevládajú úlomky rias (dasycladaceí, sole-nopór a codiaceí). Veľmi hojne sú zastúpené intraklasty loferitov, obaľované zrná a onkoidy (J. Mello 1975b).

4. Bohúňovo — vrchnotriasové sedimenty panvového typu silického príkrovu

(J. Mello — R. Mock)

Vrchnotriasové sedimenty panvového typu silického príkrovu sa najkomplet-

nejšie zachovali v tektonickej šupine juhovýchodne od Bohúňova (obr. 7). Zastupujú ich hallštatské vápence a zlambachské vrstvy, ktoré smerom do nadložia prechádzajú pozvoľne do jurských súvrství („grestenská“ fácia, allgauské vrstvy, hierlatzské vápence, rádiolarity).

Obr. 7. Geologická skica juhovýchodného súvrstvia (3 — 5 — silický príkrov).

okolia Bohúňova (J. Mella 1975). 1 — aluviálne sedimenty, 2 — eluviálne sedimenty (1 — 2 kvartér), 3 — piesok a štrk (pliocén), 4 — hierlatské vápence (lias), 5 — a) piesčité vápence až pieskovce grestenskej fácie, b) allgauské vrstvy („fleckmergel“) — lias, 6 — zlambachské vrstvy (? najvyšší nór — rét), 7 — hallštatské vápence (nór), 8 — pestré bridlice (skyth), 9 — svetlé kryštallické vápence (stredný trias meliatskej série?).

Fig. 7. Geological Sketch of the Area Situated SE of Bohúňovo (J. Mello, 1975). 1 — alluvial sediments, 2 — eluvial sediments (1 — 2 — Quaternary), 3 — sand and gravel (Pliocene), 4 — Hierlatz limestones (Liassic), 5 a. sandy limestones and sandstones of the Gresten Facies, b. the Allgau Beds („Fleckenmergel“) — Liassic, 6 — Zlambach Beds (? Upper Norian — Rhaetic), 7 — Hallstatt limestones (Norian), 8 — variegated limestones (Scythian), 9 — light-coloured crystalline limestones (Middle Triassic of the Meliata Series?).

V tektonickom podloží hallštatských vápencov vystupuje pestré súvrstvie spodného triasu (skyth) a svetlé kryštallické vápence meliatskej série.

Hallštatské vápence vystupujú v morfológicky výraznom chrbátiku južne od hospodárskeho dvora v Bohúňove. V spodnej časti sú svetlé a hrubolavcovité, vyššie lavicovité a hľuznaté. Na styku so spodnotriasovým súvrstvom z nich vyteká bohúňovská vyvierka.

Pri hallštatských vápencoch bol preukázaný stratigrafický interval spodný nór až spodná časť vrchného sevatu (zóna *Parvigondolella andrusovi*) najmä pomocou konodontov a skleritov holotúrii (R. Mock 1971, H. Kozur — R. Mock 1972, 1974). Z mikrofaciálneho hľadiska ide o mikrity s častým detritom tenkostenných lamellibranchiát.

Hallštatské vápence smerom do nadložia pozvoľne prechádzajú cez svetlošedé a šedé celistvé vápence do tmavošedých celistvých, miestami škvrnitých vápencov a slieňov, ktoré sa v zhode s obdobnými faciami Severných vápencových Alp označujú ako zlambachské vrstvy. Na povrchu možno tento pozvoľný prechod vidieť občas vo výmoli poľnej cesty vedúcej popri plote na južnom okraji hospodárskeho dvora. Pozvoľný prechod sa zistil aj vo vrtoch BO—1 (r. 1969) a BS—4 (r. 1974).

Z mikrofaciálneho hľadiska sa zlambachské vrstvy veľmi podobajú hallštatským vápencom — prevládajú mikrity a fosiliférne mikrity (z foraminifér sa našla forma *Angulodiscus friedli* Kristen-Tollmann, určil J. Salaj; L. Kohn a Zininetti (1969) ju zaradili k rodu *Glomospirella*). V najvyšších častiach

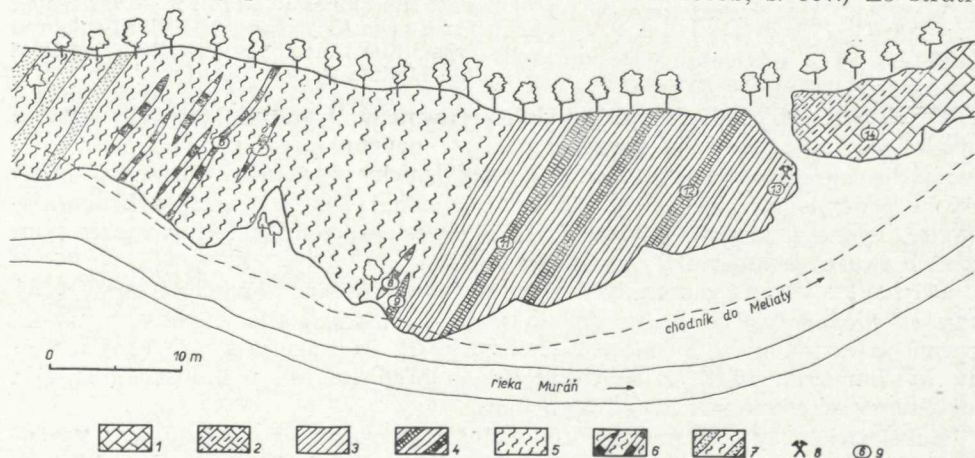
sa objavuje prímes klastického kremeňa a súvrstvie postupne prechádza do liasového súvrstvia grestenského typu.

5. Meliata — typová lokalita meliatskej série

(R. Mock)

Typová lokalita meliatskej série (obr. 8) sa nachádza severne od obce Meliata asi 400 m powyše starého mlyna v doline Muráňa na ľavej strane rieky. Je odkrytá v dĺžke vyše 100 m. Bola to prvá lokalita, z ktorej sa podarilo získať pomerne bohatú mikrofaunu. Miesta, z ktorých boli odobraté vzorky, sú v teréne výrazne označené.

Profil sa začína masívnymi, hrubokryštalickými vápencami, ktoré sú zároveň najspodnejším členom meliatskej série v celom okolí Meliaty. Ich podložie tu nepoznáme. Vápence majú značnú mocnosť, aspoň 200–300 m, pričom o ich pravej mocnosti nemáme údaje. Sú to svetlé až biele intenzívne metamorfované kryštalické vápence (mramory), v dolnej časti čisté, vyššie sa objavujú fliacky a pružky červenkastých ílovitých bridlíc, ktorých všeobecne smerom do nadložia pozvoľne pribúda. V najvyššej časti sú to už menšie polohy alebo šošovky, pri ktorých vzácne vystupujú aj vložky červenohnedých slienitých vápencov. Z takejto polohy je vzorka č. 14, ktorá poskytla pomerne bohatú a dobre zachovanú mikrofaunu, predovšetkým 20 druhov konodontov. (Celý zoznam konodontovej fauny pozri v H. Kozur — R. Mock 1973b, s. 367.) Zo strati-

Obr. 8. Schematický profil meliatskej série (pelson — jul) severne od Meliaty (R. Mock 1975): 1 — svetlé kryštalické vápence, 2 — vápence s červenkastými šmuhami, 3 — červenkasté kremité horniny, 4 — polohy rádiaritov a prekremených vápencov, 5 — tmavošedé až čierne ílovité bridlice, 6 — vložky šedých vápencov, 7 — tmavošedé pieskovce, 8 — stará kutacia jama, 9 — vzorky.

Fig. 8. Schematic Profile of the Meliata Series (Pelsonian — Julian) N of the Village of Meliata (R. Mock, 1975).

1 — light-coloured crystalline limestones, 2 — limestones with reddish banding, 3 — reddish quartzite rocks, 4 — radiolarite and silicified limestone layers, 5 — dark grey to black-coloured clay shales, 6 — grey limestones intercalations, 7 — dark grey sandstones, 8 — ancient prospecting pit, 9 — samples.